

Beskyttelse for danske Produktionsmærker.

Udvalgsbetænkning til
Det kgl. danske Landhusholdningsselskab.

Indledende Bemærkninger.

I Sommeren 1896 nedsatte Landhusholdningsselskabet et Udvalg angaaende: Mærkning af dansk Smør, bestaaende af Etatsraad Valentiner, Direktør Nielsen (Hjørring), Gaardejer Nielsen (Svejstrup-Østergaard) samt en af Præsidenterne*). Da intet af Medlemmerne havde Forslag at fremsætte, samlede Udvalget ikke før den 30. Marts 1897, ved hvilket Møde et Underudvalg nedsattes bestaaende af Direktør Nielsen, Gaardejer Nielsen og Konsulent Bøggild, som var tilkaldt. Dette Underudvalg udarbejdede et Forslag, som uden Indstilling fra selve Udvalget, forelagdes Bestyrelsesmødet den 10. Juli 1897, hvor det paa Forslag af Grev Reventlow besluttedes med 13 Stemmer mod 7 at vise Sagen tilbage til Udvalget, hvilken Beslutning paa Forslag af Kapt. la Cour ændredes derhen, at Referat af Forhandlingerne trykkedes og omdeltes, da en fortsat Drøftelse i Udvalget mentes ikke at føre til noget Resultat**).

Under Forhandlingerne havde Kapt. la Cour foreslaet et nyt Udvalg nedsat, som skulde tage under Over-

*) Se Landhusholdningsselskabets Aarsberetning 1896—97, Side 52 og 59.

**) Se Landhusholdningsselskabets Aarsberetning 1897—98, Side 46 og følg. samt Side 83 og følg.

vejelse, hvad der kan gøres for at støtte og værne om danske Produktionsmærker. Dette maa betragtes som et Ændringsforslag til nævnte Udvalgs Flertalsforslag nemlig Underudvalgets Forslag tiltraadt af Etatsraad Valentiner. Dette Forslag af Kapt. la Cour har Bestyrelsen i Mødet d. 11. Oktober 1897 taget op og besluttet at nedsætte et saadant Udvalg. Paa Foranledning af Kaptajn la Cour blev Sagen foreløbig drøftet af ham sammen med Professor Segelcke, Registrator, Cand. jur. Holten Nielsen og Konsulent Harald Faber. Det besluttedes at fremkomme med

en Redegjørelse for de forskjellige Bestemmelser i Lovgivningen i Danmark og England, som berører Spørgsmaalet om »Produktionsmærker«, samt

et Forslag til en yderligere Støtte for registrerede Varemærker for danske Landbrugsprodukter.

Efter Kapt. la Cour's Død er Hr. Hofjægermester F. Friis indtraadt i hans Plads. Sagen er derefter behandlet videre i et Underudvalg bestaaende af Hofjægermester Friis og ovennævnte tre Herrer med den Hensigt at tilvejebringe et Grundlag for det større Udvalgs Forhandlinger.

Underudvalgets Forslag er senere behandlet af det samlede Udvalg, der har vedtaget følgende

B e t æ n k n i n g :

A. Nogle af Lovgivningens Bestemmelser angaaende Varemærker.

1. Hvem kan registrere og benytte Varemærker?

Da der under de foregaaende Aars Forhandlinger om Ønskeligheden af et Nationalmærke eller Fællesmærke for dansk Smør og ved de senere Forhandlinger i Landhusholdningsselskabet om Mærkning af Smør maa siges at have været nogen Uklarhed tilstede med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Staten eller en Institution som

Landhusholdningsselskabet kan lade registrere et Varemærke, skal det her oplyses, at § 1 af Lov af 11. April 1890 om Beskyttelse af Varemærker er saalydende:

»Enhver, som her i Riget driver Fabriks- eller Haandværksvirksomhed, Jordbrug, Bjergværk, Handel eller anden Næring, kan, ved Siden af den ham tilkommende Ret til som Varemærke at benytte sit Navn eller Firma eller Navnet paa en ham tilhørende fast Ejendom, ved Registrering overensstemmende med denne Lovs Forskrifter erhverve Eneret til at benytte særlige Varemærker for i den almindelige Omsætning at adskille sine Varer fra Andres. Denne Ret skal omfatte alle Arter af Varer, naar den ikke ved Registreringen er bleven indskrænket til visse Varearter.

Varemærket anbringes paa selve Varen eller dens Indpakning (Emballage, Beholder og deslige)«.

Heraf fremgaar det, at under den nugældende Lovgivning kan Staten, som ikke kan siges at drive Næring, ikke faa Varemærker registrerede. Af samme Grund kan ligesaa lidt saadanne Selskaber eller Foreninger som Landhusholdningsselskabet, Fællesforeningerne i Landbruget, Mejeriforeninger ell. lign. opnaa dette, men vel Salgsforeninger, Produktionsforeninger eller andre næringsdrivende Selskaber.

At, efter dansk Lov, et Varemærke er knyttet til den enkelte Bedrift, fremgaar ogsaa af Lovens § 8: »Retten til ét registreret Varemærke maa kun overdrages i Forbindelse med den Forretning, i hvilken det benyttes«.

Derimod kan Staten naturligvis ved speciel Lovgivning forbeholde sig Eneret til visse Mærker. Spørgsmaalet bliver da, om et saadant Statsmærke ogsaa kunde retslig beskyttes i Udlandet.

Da et eventuelt Statsmærke i Følge sin Natur ikke bliver et Varemærke i den Forstand, i hvilken dette Ord er benyttet i Lovgivningen og i Traktater, vil det ikke kunne opnaa den Varemærker ad international Vej tilsikrede Beskyttelse i forskellige Lande, saaledes heller ikke i England.

Heller ikke ved Benyttelse af den indre engelske Lovgivning kan en saadan Beskyttelse opnaas.

I § 62, (1) af den engelske Lov af 1883 (Patents, Designs, and Trade Marks Act) hedder det:

»Naar en Person (any person), som gjør Fordring paa at være Ejer af et Varemærke, selv eller ved en anden, ansøger Registrator derom, kan Registrator registrere Varemærket«.

Ifølge § 117 omfatter Ordet »Person« ogsaa »a body corporate«, hvilket betyder et Aktieselskab eller lign.

Der er en Uoverensstemmelse mellem dansk og engelsk Lov deri, at den engelske Lov ikke udtrykkelig omtaler, at et Varemærke kun kan registreres af en næringsdrivende Person, og Praxis kunde ogsaa synes at tyde paa, at andre end næringsdrivende kan registrere et Varemærke i England. Men Uoverensstemmelsen er kun tilsyneladende. En Ansøgning om Registrering af et Varemærke for et Selskab, som ikke er »a body corporate«, d. v. s. ikke er næringsdrivende, vil blive afslaaet, og naar en ikke-næringsdrivende Person kan faa et Varemærke registreret, beror det blot paa, at Registrator ikke undersøger, hvorvidt Vedkommende er næringsdrivende eller ej, eller at han forudsætter, at Vedkommende paatænker, inden for en rimelig Tid at blive næringsdrivende og som saadan at benytte Varemærket. Dette kommer klart frem, saasnt der bliver Tale om Krænkelse af Eneretten til et Varemærke. Naar det nemlig ikke for Retten af Vedkommende, der har registreret det Varemærke, som menes at være misbrugt, kan paavises, at han selv har benyttet det i Forbindelse med en bestemt Næring, saa at anden Mands Brug af Mærket skader ham i hans Forretning, vil der heller ikke kunne blive Tale om Erstatning, og Registreringen er værdiløs.

Det gjælder ogsaa i England, i Følge Lovens § 70, at Retten til at benytte et registreret Varemærke kun kan lovformelig overdrages til en anden i Forbindelse med den Forretning eller Forretningsbranche som søges gavnet ved Brugen af Varemærket.

Af disse Grunde vil derfor et dansk Statsmærke ikke kunne retslig beskyttes i England og derfor heller ikke kunne gjøre den paatænkte Nytte.

2. Hvad er et Varemærke?

Den danske Lovs Bestemmelser ere negative. Det hedder i § 4:

»Varemærket maa ikke registreres:

- 1) naar det udelukkende bestaar i Tal, Bogstaver eller Ord, som ikke have en saa fremtrædende ejendommelig Form, at det kan anses som Figurmærke;
- 2) naar det uden Hjemmel indeholder andet Navn eller andet Firma end Anmelderens eller Navnet paa en anden Mands faste Ejendom;
- 3) naar det indeholder offentlige Vaaben eller Mærker;
- 4) naar det indeholder Fremstillinger, der kunne vække Forargelse;
- 5) naar det er fuldkomment ligt med et Varemærke, som allerede for en Anden er registreret eller behørig anmeldt til Registrering eller med samme frembyder en saadan Lighed, at Mærkerne i deres Helhed, uagtet Forskjellen i Enkeltheder, let kunne forvexles; dog maa Registrering ikke nægtes, naar Ligheden beror paa saadanne Betegnelser, som § 7 omhandler, eller naar Mærkerne have Hensyn til forskellige Arter af Varer«.

Den engelske Lovs Bestemmelser ere positive. Det hedder i § 64:

- »(1) Et Varemærke skal bestaa af eller indeholde i det mindste en af de følgende væsentlige Bestanddele:
- (a) Et Navn paa en Person eller et Firma, paatrykt eller itrykt eller vævet paa en eller anden særlig og karakteristisk Maade, eller
 - (b) et skrevet Navnetræk eller Kopi af et skrevet Navnetræk tilhørende den Person eller det Firma, som ansøger om at faa det registreret som Varemærke; eller

- (c) en karakteristisk Devise, Mærke, Brændemærke, Overskrift, Etikette eller et eller flere opdigtede Ord, som ikke ere almindelig brugte.
- (2) Til en eller flere af disse Bestanddele kan der tilføjes hvilkesomhelst Bogstaver, Ord eller Tal eller hvilkesomhelst Sammenstilling af Bogstaver, Ord eller Tal eller af nogle af disse«.

Medens i Danmark Retten til et registreret Varemærke gjælder alle Arter af Varer, naar den ikke ved Registreringen er bleven indskrænket til visse Varearter, skal i Følge den engelske Lovs § 65 Varemærket registreres som gjældende for bestemte Varer eller Klasser af Varer. (Levnedsmidler er Klasse 42).

3. International Beskyttelse af Varemærker.

Danmark har under den 28. September 1894 tiltraadt den ved Konventionen i Paris af 20. Marts 1883 stiftede internationale Union til Beskyttelse af den industrielle Ejendomsret, hvilket England allerede tidligere havde gjort.*)

*) Pariserkonventionens Hovedbestemmelse findes i Artikel 2: »Undersaatterne eller Borgerne i enhver af de kontraherende Stater skulle i alle de øvrige af Konventionens Stater, hvad angaar Patenter for Opfindelser, industrielle Mønstre eller Modeller, Fabrik- eller Handelsmærker og Firma-Navne nyde de samme Fordele, som vedkommende Lovgivninger for Tiden tilstaa eller fremtidig komme til at tilstaa Landets egne Undersaatter. Som Følge heraf skulle de nyde den samme Beskyttelse og have Adgang til de samme Retsmidler mod ethvert Indgreb i deres Rettigheder som disse sidstnævnte, under Forbehold af, at de opfyldte de Formaliteter og Betingelser, som enhver Stats indre Lovgivning foreskriver for dennes egne Undersaatter».

Den internationale Union til Beskyttelse af den industrielle Ejendomsret bestaar for Tiden af: Belgien, Brasilien, Danmark, Frankrig, Italien, Nederlandene (med ostindiske Kolonier, Surinam og Curacao), Norge, Portugal med Azorerne og Madeira, San Domingo, Schweitz, Serbien, Spanien, Storbritanien med New-Zealand og Queensland, Sverrig og Tunis.

Red. Anm.

§ 103 (1) af den engelske Lov af 1883 lyder:

»Saafremt det maatte behage Hendes Majestæt at træffe Overenskomst med et fremmed Lands Regjering om gjensidig Beskyttelse for Opfindelser, Tegninger og Varemærker, skal enhver, som i et saadant Land har søgt om Beskyttelse for en Opfindelse, Tegning eller et Varemærke, have Ret til at faa Patent paa sin Opfindelse eller at faa sin Tegning eller sit Varemærke registreret i Overensstemmelse med denne Lov forud for andre Ansøgere, og saadant Patent eller Registrering skal dateres fra den Dag, da han fik Beskyttelse i vedkommende fremmede Land,

forudsat at hans Ansøgning fremkommer, naar der er Tale om et Patent, inden syv Maaneder, og naar der er Tale om en Tegning eller et Varemærke, inden fire Maaneder fra den Dag, da han ansøgte om Beskyttelse i det fremmede Land, med hvilket der findes en Overenskomst, og

forudsat at intet i denne Paragraf skal berettigede Indehaveren af et Patent, en Tegning eller et Varemærke til Erstatning for en Krænkelser af hans Ret, som maatte finde Sted før den Dag, da hans fuldstændige Patentbeskrivelse modtoges eller hans Tegning eller Varemærke virkelig registreredes her i Riget«.

4. Vejledning til Anmeldelse af Varemærker.

I § 3 af den danske Lov om Beskyttelse af Varemærker er det bestemt, at »den som vil have et Varemærke registreret, skal til Registratør indlevere eller i betalt Brev indsende en skriftlig Anmeldelse, indeholdende en tydelig Beskrivelse af Mærket og fuldstændig Oplysning om Anmelderens Navn eller Firma, Næringsvej og Postadresse samt, naar Retten til Varemærket kun skal omfatte visse Arter af Varer, Angivelse af disse Varearter«.

Registratørs Adresse er: Kontor for Indregistrering af Varemærker, Kjøbenhavn.

Til yderligere Oplysning er nedenfor aftrykt som

Bilag den ved Indenrigsministeriets Skrivelse af 11. April 1890 foreskrevne Formular for Anmeldelsen (se Side 216).

For Anmeldelse af Varemærker til Registrering i England vil det være fornødent at søge Bistand hos en Sagkyndig.

B. Forslag angaaende Hjælp til Indehavere af registrerede Varemærker for danske Landbrugsprodukter ved Haandhævelsen af deres Eneret til Benyttelse af disse Mærker.

Under de nedenfor anførte Betingelser kan der ydes Ejere af Varemærker for Smør, Flæsk, Æg og andre danske Landbrugsprodukter, der ere registrerede i England, for saa vidt de udelukkende benyttes for danske Landbrugsprodukter, den nedenfor angivne Hjælp ved Hævdelsen af deres Eneret til de for dem registrerede Mærker:

Naar Varemærkets Ejer, der mener, at hans Ret som udelukkende Bruger af Mærket krænkes i England, og at han kan faa Oprejsning ved de engelske Domstole, tilstiller Statens Landbrugskonsulent i England i Original eller Gjenpart de Dokumenter og øvrige Oplysninger, hvorpaa han mener at kunne basere en Retssag, skal det paahvile Konsulenten med Benyttelse af den nødvendige juridiske Assistance at fremkomme med en Erklæring om, hvorvidt de fremskaffede Oplysninger maatte antages at være tilstrækkelige til Bevis for en Lovovertrædelse. Skjønnens Oplysningerne at være tilstrækkelige, kan Landbrugsministeriet, saafremt vedkommende Varemærkes Ejer maatte ønske det, paalægge Konsulenten at overtage Ledelsen af Retsfølgningen og for Statskassens Regning at afholde de direkte Udgifter ved denne.

C. Hvorvidt og hvorledes kan danske Landbrugsprodukters Renommé og Afsætningsvilkaar støttes ved Varemærker eller ved Nationalitetsbetegnelser?

I de Forhandlinger, der nu i en Aarrække have været førte om at støtte særlig det danske Smør ved Af-

sætningen i England, har der været Tale om Varemærker, Produktionsmærker, Firmamærker, Registreringsmærker, Fællesmærker, Stats- og Nationalmærker og om Kombinationer af enkelte af disse Mærker, og der har næppe altid ligget nogen ganske klar Definition til Grund for det Udtryk, man har benyttet. Denne Omstændighed i Forbindelse med en Følelse af, at Producenternes Interesser — og det er Producenterne, der har haft dette Spørgsmaal fremme — ikke falder sammen med andre Samfundsklassers Interesser, har undertiden gjort Forhandlingerne mere bevægede end just frugtbringende.

Der har næsten udelukkende været Tale om Smør. Det maa først og fremmest gjælde om at komme til Klarhed over, hvad det er, der har fremkaldt Ønsket om at faa en Forandring i den Maade, hvorpaa Smørret mærkes, og det sker maaske lettest ved at sammenligne med den Maade, andre Varer behandles paa, og ved at følge den historiske Udvikling i Smørproduktionen. Lovgivningen kjender af beskyttede Mærker kun registrerede Varemærker; derimod er der truffet Lovbestemmelser til Forhindring af urigtig Angivelse af Varers Nationalitet. Det vil derfor være det sikreste kun at tale om Varemærker og Nationalitetsbetegnelser, og at undgaa de andre uklare Benævnelser, medmindre de indføres i Forhandlingen med en tilstrækkelig klar Definition af, hvad der menes med dem.

Varemærker.

Der er en meget kjendelig Forskjel i den Maade og Udstrækning, i hvilke Varemærker benyttes i Handelen med dansk Smør paa den ene Side og andre danske Landbrugsprodukter og Smør fra forskjellige andre Lande paa den anden Side. Skjøndt denne Forskjel ikke har tiltrukket sig nogen Opmærksomhed, er den i Virkeligheden højst paafaldende og kan kun forklares ved at se hen til den historiske Udvikling.

Naar en Forretning etableres for Export af Æg, naar

der oprettes et Svineslagteri eller naar der i Australien f. Ex. dannes et stort Mejeri, saa er det ufravigeligt, at vedkommende Forretning skaffer sig et Varemærke eller flere saadanne, for under disse Mærker, som Loven sikrer Forretningen Eneret til, at indarbejde sine Varer, ved Hjælp af det nødvendige Antal Mellemmænd, og derved oparbejde et Renommé. Virkningen af et saadant Varemærke er dobbelt. Det letter Afsætningen af Varen, saasnart Mærket er blevet bekendt, forudsat naturligtvis, at Varen er af god og ensartet Kvalitet. Det kan selvfølgelig ikke give Varen en højere Værdi, end Forholdet mellem Tilbud og Efterspørgsel i Markedet betinger, men det har navnlig i daarlige Markeder, ved ringe Begjær, den Virkning at støtte Salget, idet Prisen for gode og godt indarbejdede Mærker falder langt mindre eller endog holder sig, naar andre Varer maa sælges til ruinerende Priser. Dette er Virkningen til den ene Side, paa Kjøberne. Men det virker ogsaa tilbage paa Producenten. For ham gjælder det at bevare og forbedre den gode Mening, Kunderne have faaet om hans Varer. At være ligegyldig kan for ham betyde et føleligt Tab, særlig i de daarlige Markeder. Men han faar ogsaa Fordelen af det Renommé, som Varens Godhed betinger.

Saaledes sælges danske Æg i England som »Cockæg«, »to Flag«, »Andelsæg«, dansk Flæsk som »J. D. K.«, »Varde Pink«, »Albion«, Australsk Smør som »Berry«, »Acme«, fransk Smør som »BF«, o. s. v., o. s. v. Og det er for det følgende Skyld værd at lægge Mærke til, at Varemærket »J. D. K.« tidligere brugtes om det Flæsk, som J. D. Koopman i Hamburg fremstillede af danske Svin, men nu bruges om det Flæsk, der fremstilles i Slagterierne i Aalborg og Silkeborg, som Koopman byggede, da Tyskland lukkede. Det er ikke Stedet, der giver Mærket Værdi, men det gode Mærke, der kaster Glans over Lokaliteten.

Men hvorledes sælges dansk Smør, og hvorledes mærkes det? Der er naturligtvis i saa stor og saa delt en Omsætning mange Maader i Brug. Følgende gjælder

derfor ikke alt dansk Smør, men dog en større Del deraf. Registrerede Mærker ere meget sjældne*) og findes de, er det næsten aldrig, hvad man vel har ment med Udtrykket, Produktionsmærker, d. v. s. Varemærker registrerede for en bestemt Produktion.

Lad os kortelig rekapitulere den danske Smørproduktions Historie med Opmærksomheden særlig henvendt paa det, der nu danner Hovedmassen, Bøndernes Smør. I tidligere Tider var det som endnu den Dag idag i Frankrig, saaledes, at hver Gaard og Hus lavede sit lille Parti, som Kjøbmænd, Pakkere, købte, sorterede, sammenæltede og solgte. Pakkeren frembragte altsaa Varen, Mærket, hans Evne til at bedømme og sortere, bestemte dets Kvalitet og Ensartethed. Ved Oprettelsen af Andelsmejerierne hævdedes Bøndersmørret til Ligestilling med Herregaardsmørret, og Forhandlingsmaaden blev følgende: Efter Aftale eller Kontrakt for længere Tid ad Gangen, sælges Smørret ugevis til en Exportør, som ved omhyggelig »Søgning« af de forskellige Produktioner, han modtager, Drittel for Drittel, sorterer Smørret efter Kundernes Smag. De engelske Kunder vil have ensartet Smør, det samme Uge efter Uge, og de forskellige Steder og Kunder har forskellig Smag og ere navnlig ulige kræsne. De have Garantien for at faa, hvad de ønsker, i Kjøbmandens Sortering, og denne var navnlig af Betydning tidligere, da de forskellige Mejeriers Produktioner vare mere forskellige og hver for sig mere uensartede end nu. Men Kjøbmanden, som indarbejder Smørret i England, maa naturligvis sikre sig, at hans Forbindelser derovre ikke gaa udenom ham og direkte til Producenterne. Derfor sælges Smørret ikke under Mejeriets Navn, men under Bogstavmærker eller fingerede Navne eller under Exportørens registrerede Mærke. Og da der ved svensk Smør er den Fordel, at Overgangstiderne ere forskellige i Sverrig og Danmark, saa man ved at føre svensk Smør kan undgaa at sende de kræsne Kunder det mindre

*) Bortset fra det hermetisk pakkede Smør.

gode Overgangssmør, ved at sende svensk Smør, naar dansk er i Overgang, og omvendt, saa bliver svensk og dansk Smør i adskillige Forretninger blandede sammen under samme Mærker. Og selv om der findes registrerede Navne for Smør, er det Navne i Exportørens eller den engelske Importørs Eje, ikke Varemærker for en bestemt Produktion, men for en Sortering, om man vil, for Smør, som kan være snart fra et, snart fra et andet Mejeri, men som naturligvis ogsaa kan være et bestemt Mejeris Produktion, kun at Mejeriet ikke har Ret endsiges Eneret til Mærket, maaske endog er ganske uvidende om, under hvilket Mærke dets Smør afsendes.

Naar Smørret fra Danmark lander i England sammen med Smør fra andre Lande, saa forsvinder de individuelle Produktioner og endog de forskjellige Nationaliteter endnu mere. Der er intet at sige dertil fra et Kjøbmandsstandpunkt. Det er fuldstændig Ærlighed, naar en Importør fjerner alle Mærker og efter egen Sortering blander Smør fra alle Lande: dansk, hollandsk, finsk o. s. v. og kun skjelner mellem Kvaliteterne, som mærkes med hans egne Mærker — forudsat naturligvis, at Kjøberne ikke direkte eller indirekte ledes til at tro, at det er dansk altsammen. Men det er paa den anden Side ikke mindre berettiget, om Producenterne af gode Mærker kunde ønske, at deres Varer skulde bevare deres Individualitet og deres Nationalitet.

Med faa Ord er Stillingen derfor denne, at det danske Smør, eller om man vil de danske Smørproduktioner, ikke som de fleste andre Varer og som meget andet Smør, indarbejdes under Varemærker, gjældende bestemte Produktioner, og det, der har bevirket denne Ejendommelighed, er den Omstændighed, at Smørret ikke altid er færdig fra Producentens Haand, det skal sorteres (stripes og vejes) af Exportøren og bliver først ved denne Efterbehandling en færdig Exportvare. Det bliver derfor ganske naturligt Exportøren og ikke Producenten, der bestemmer Varens endelige Mærkning.

Bøndermørret, inden Andelsmejeriernes Tid, kan

sammenlignes med de Æg, der sælges til Kjøbmanden, eller de Svin, der sendes til Slagteriet. Først efter Sortering og Pakning af Æggene, efter Tilberedningen og Sortering af Flæsket, efter Sortering og Sammenæltning af Smørret, er Varen færdig, og først da kan Varemærket anbringes. Selv de større Mejeriers Produktioner, saalænge de ere varierende i Kvalitet og med vaklende Vægtangivelse, maa efterbehandles hos Forhandleren. Spørgsmaalet bliver da, om den danske Smørproduktion er naaet saa vidt frem, at Varen i større Udstrækning end nu kan gjøres færdig til Export paa Mejeriet, saa dette kan sætte sit Varemærke paa.

Saadanne af danske Mejerier og Pakkerier registrerede Varemærker ere selvfølgelig Garanti for Smørrets danske Oprindelse. Men naar der sættes »Danish Produce« ved Siden af saadanne registrerede Varemærker, saa vil det være Kvaliteten af det Smør, der bærer Varemærket, som giver Nationalitetsbetegnelsen Værdi og ikke omvendt, ligesom f. Ex. det australske Mærke »Berry« ikke kjøbes, fordi det er fra New South Wales; men mange saadanne Mærker som »Berry« vil hæve New South Wales's Smørproduktion i Renommé.

Naar der nu spørges om, hvad der kan gjøres for at støtte og værne om danske Produktionsmærker, og man ved Produktionsmærker maa forstaa: registrerede Varemærker for bestemte Produktioner, saa maa Svaret blive, at den nugældende Lovgivning giver fornøden Adgang til at tilsikre sig Eneret til saadanne Mærker, at Udvalget, under Afsnit B, har fremsat et Forslag til en yderligere Støtte af dem, og endvidere at saadanne Mærker benyttes i stor Udstrækning for andre danske Landbrugsprodukter som Æg, Flæsk og for Smør fra forskellige andre Lande, men at de næsten fuldstændig savnes for dansk Smør.

Nationalitetsbetegnelser.

1. Andet fint Smør end det danske. Der var en Tid, da gode Knive kun fabrikeredes i Sheffield, da var

en god Kniv og en engelsk Kniv et og det samme. Nu forstaar man ogsaa i Tyskland at lave gode Knive. Der var en Tid, da det danske Smør var det eneste gode salte Smør, der solgtes i Mellem- og Nordengland. Den Gang skabtes Renomméet, saa dansk Smør og fint Smør var et og det samme. Men nu laves der fint Smør i Sverrig, Holland og Irland, og fra Finland, Kanada og Australien kommer der godt Smør. Vel at mærke, der er den Forskjel, at det danske Smør er langt mere ensartet godt, og at der, særlig fra nogle af de nævnte Lande, kommer meget Smør af en simplere Kvalitet end hvad der produceres i Danmark. Dette viser Mejerivæsenets gjennemgaaende højere Standpunkt i Danmark; der kommer vel ogsaa finere Smør fra de bedste Mejerier i Danmark end det fineste, der kommer fra de nævnte Lande. Men det forhindrer ikke, at der nu, i Modsætning til tidligere Tider, kommer Smør fra de nævnte Lande, som staar lige med Gjennemsnitskvaliteten af dansk. Dansk Smør er ingeniunde det eneste fine Smør paa det engelske Marked.

2. »Dorset.« Selv efter at man i Mellemengland havde lært at sætte Pris paa dansk Smør og at foretrække det, vilde man i det sydlige ikke spise det. D. v. s. de Handlende førte det, det indarbejdedes af Exportørerne, og Detailhandlerne lærte at stole paa det, men Konsumenterne vilde have engelsk eller fransk Smør. Saa benyttede Detailhandlerne det Middel at udgive det danske Smør for Engelsk, »Dorset«; og selv om de brede Lag i den sydengelske Befolkning nu forlængst har lært at spise dansk Smør under den rette Nationalitetsbetegnelse, kunde der endnu for ikke længe siden findes de Butikker, hvor man ikke turde tone det danske Flag af Hensyn til Konsumenterne. Betegnelsen »Dorset« anvendes endnu som gjældende det fineste salte Smør.

At dansk Smør i aarevis kunde sælges til Detailhandlerne, uden at disse turde sælge det igjen som dansk, viser, at det for Afsætningens Skyld gjælder mest om at tilfredsstille Detailhandlerne. Det er vore egentlige Kunder.

3. »Kiel.« Som bekendt udførtes det danske Smør oprindelig over Kiel. Godt Smør i Dritler fik da i Lancashire og Yorkshire Navnet »Kiel«, og dette Navn har holdt sig til den Dag i Dag som Betegnelse for den Klasse Smør. Der skjælnes i Exporthandelen mellem danske, svenske og tyske »Kiels«. I Lancashire er »Kiel« fra at være en Stedbetegnelse bleven Betegnelsen for en Klasse Varer, godt salt Smør i Dritler, ligesom »Dorset« var det i Sydengland. I Detailhandelen, hvor Forbrugerne tidligere købte $\frac{1}{2}$ Pund »Kiel«, køber de nu $\frac{1}{2}$ Pund »Danish«.

4. Svensk og dansk Smør. Det svenske Smør indarbejdes i England som dansk, sendt af danske Exportører. Der er ingen Tvivl om, at de engelske Handlende havde al mulig Grund, enten direkte eller indirekte, til at tro, at det Smør, de fik, var dansk, og at en aabenbar Tilkjendegivelse af, at det var svensk, vilde, for Aar tilbage have medført en meget lavere Pris hjem, eller at Smørret var blevet refuseret.

Det vilde naturligvis være behageligere for danske Producenter at være ene paa Markedet. Men naar et andet Land kommer med i Produktionen, som Sverrig, og Produktionen i dette Land gaar frem, for en stor Del fremhjulpen ved Mejerifolk, uddannede i Danmark, saa vil med Nødvendighed Resultatet tilsidst blive det, som det nu er, at de to Landes Smørproduktioner vil blive vurderede i Markedet efter Fortjeneste. Men dette Resultat kan naas ad to Veje. Enten kunde Danmark have lukket for Sverrig, f. Ex. ved en Smørtold, saaledes som Sverrig, til Skade for den svenske Smørhandel, lukkede af for den finske Transit. Svensk Smør vilde da være kommet til England som svensk. Det vilde i Begyndelsen, som ukjendt, være blevet solgt meget billigere, og derved langt hurtigere være blevet indarbejdet som svensk. Eller det kunde ske, som det er sket, derved at svensk Smør indarbejdedes som dansk, indtil det kunde staa paa egne Ben.

Det turde være vanskeligt at afgjøre, hvilken af disse

to Veje der har bragt de danske Producenter den værste Konkurrence. Derimod er det sikkert, at det har været og er til stor Gavn for Danmarks Handel og Skibsfart og derved for Landet i sin Helhed, at Handelen med svensk Smør lededes og endnu delvis ledes over Danmark.

5. Transit af Smør over Danmark. Der er en Omstændighed som ofte fremføres som Grund til den store Transithandel af Smør over Danmark. Med det danske Smørs Fremgang, saa at 2den Kvalitet blev mere og mere sjelden, blev det nødvendigt at faa denne andetsteds fra, og den fandtes da i Sverrig, Finland, ja i den senere Tid endog i Tyskland. Det fremmede Smørs Fordeling i Aarets Kvartaler peger dog ikke i denne Retning. Selv om den nævnte Grund kan spille nogen Rolle, er Transithandelen meget for stor til i nogen væsentlig Grad at lade sig forklare paa den Maade. Snarere er det en utvivlsom berettiget Stræben fra Handelsstandens Side for at udvikle særlig Kbhvn. til en Stabelplads for Smørhandelen i Nordeuropa. At dette er lykkedes i en meget betydelig Grad er bekjendt. Forholdet er jo saadan, at med en Udførsel fra Danmark af 102 Mill. Pund dansk Smør, er der en Gjennemførsel af 21 Mill. Pd. fremmed. Disse 21 Mill. Pd. udføres næsten udelukkende fra Kbhvn. og næsten udelukkende til England*). (I dette Kvantum er ikke indbefattet det Smør, som kun omlades i Kbhvn.).

At det for Handel og Skibsfart er en stor Fordel at have denne betydelige Transitforretning er tydeligt, og det er derved ogsaa en Fordel for Landet i sin Helhed. Fra Producenternes Side kan der heller ikke indvendes noget mod denne Handel, naar vel at mærke det fremmede Smør ikke udgives for dansk. Den større Omsætning maa antages at bringe Omkostningerne ved Omsætningen og Forsendelsen ned og derved indirekte endog være til nogen Gavn for de danske Producenter. Paa den anden Side er Producenterne naturligvis i deres gode

*) I 1898 udført fra Danmark 117.97 Mill. \mathcal{R} dansk Smør og 19.53 Mill. \mathcal{R} toldberigtiget udenlandsk Smør. Red. Anm.

Ret, naar de ønske eller fordre deres Smør mærket som og solgt som dansk.

Som bekjendt er det i adskillige Exportforretninger Sædvane at mærke Smørret saaledes, at Mærkningen ikke røber Smørrets Nationalitet. Den engelske Varemærkelovs Bestemmelser og Fortolkningen af disse derhen, at Varebeskrivelser i det engelske Sprog, som »choicest butter«, skulde betragtes som indirekte Angivelse af, at Varerne vare engelske og derfor skulde forsynes med Tilføjelsen »Danish Produce«, »Swedish Produce«, etc., har voldet nogen Vanskelighed. Men efter en Bekjendtgørelse fra dette Foraar er denne Fortolkning nu opgivet for Varer bestemte til Forbrug i Landet (England), saa at for Fremtiden Varebeskrivelser i det engelske Sprog kan anbringes paa Varer udførte til England til Brug der, uden at der derfor kræves nogen Angivelse af Nationaliteten.

6. Nationaliteten spiller mindre Rolle. Som alt i det foregaaende omtalt forsvinder Smørrets Nationalitet ikke sjeldent ved at passere Engroshandelen i England, og forskjellige Landes Smør slaas sammen under et. En ligefrem Ommærkning af andet Smør som dansk er næppe heller ukjendt. I det store og hele kan Udviklingen vistnok siges at gaa i Retning af at skjelne saa lidt som muligt mellem Nationaliteterne, fint salt Smør i Dritler bliver en Klasse, omfattende Smør fra mange Lande, som efter Hovedmængden og efter det bedste i Klassen undertiden kaldes »Danish«. I Detailhandelen er der en Bevægelse bort fra at bruge Navnet »Danish« til at anvende Betegnelsen »Finest Dairy Butter« ell. lign.

7. »Danish Produce.« Danske Producenter har imidlertid ønsket at faa gjort noget for at skaffe det gode danske Smør en mere fremskudt Stilling, faa det frem med en mere iøjnefaldende Mærkning. Vel har man Betegnelsen »Danish Produce«, men man har ønsket noget mere og har derfor foreslaaet, hvad man har kaldt et Statsmærke eller statskontrolleret Mærke. Dog har man i Betragtning af Vanskelighederne ved en nødvendig

Kontrol ikke villet foreslaa eller fastholde Forslag om en obligatorisk Anbringelse af dette Mærke paa alle Smørpakninger, der indeholder dansk Smør. Det blev under Diskussionen i Bestyrelsesmødet den 10. Juli 1897 udtrykkelig bemærket, at »det er en fri Sag, om man vil benytte Mærket eller ej«. Man kommer derfor ad den Vej, om den ellers var mulig, hvad den som ovenfor paavist ikke er, ikke længere end ved »Danish Produce«. Thi Misbrug af denne Betegnelse er lige saa fuldt forbudt i dansk og engelsk Lovgivning som Misbrug af et eventuelt Statsmærke eller andet registreret Mærke kunde blive det, og Kontrollen med et Statsmærke, forudsat at det overhovedet kunde beskyttes i England, vil ikke blive mindre vanskelig eller mindre bekostelig end Kontrollen med Mærkningen »Danish Produce«. Og naar Statsmærket dog ikke gjøres obligatorisk, vil det heller ikke med et saadant, ligesaa lidt som nu med Mærkningen »Danish Produce«, kunne afgjøres om ikke-mærket Smør er dansk eller ej.

Staten har alt ved Lov af 27. April 1894 § 4 fastsat en Straf med Bøder fra 50 til 2000 Kr. for »den, der udfører eller transiterer Smør, som ikke er tilvirket i Danmark, naar der paa Smørret eller paa dets Indpakning er anbragt en Betegnelse, som enten angiver, at Smørret er tilvirket i Danmark eller indeholder et dansk Stednavn«. En større Beskyttelse af et Mærke i Statens Eje kan ikke let tænkes opnaaet ved særlig Lovgivning. Hvad der kunde være opnaaet ved det, som der er fremsat Ønske om, maa derfor siges opnaaet i samme Udstrækning, saafremt Producenterne beslutte sig til at mærke deres Smør med Ordene »Danish Produce« og forlange deres Smør solgt med denne Mærkning.

8. Underudvalgets Forslag af Maj 1897. Der er imidlertid af det paa Mødet den 30. Marts 1897 nedsatte Underudvalg under den 2. Maj 1897 foreslaaet benyttet den samme Fremgangsmaade, som af Konsulent Faber er foreslaaet anvendt for dansk Flæsk. Hermed forholder det sig saaledes.

De Handlende i Manchesterdistriktet klagede ifjor Vinter over, at kanadisk Flæsk i Mellemengland solgtes som dansk, uden dog at mærkes som saadant. Medens irsk Flæsk altid kom fuldt mærket, kom dansk uden Mærker eller meget utydeligt og uholdbart mærket; en Mærkning af dansk Flæsk vilde, mente man, vanskeliggjøre det for de Handlende at faa umærket kanadisk Flæsk afsat som dansk. Imod Forslag om, at hvert Slagteri skulde mærke sit Flæsk med sit eget Varemærke indvendtes, at mange Kjøbere ønskede Flæsket mærket med særlige Mærker; og Mærket »Danish Produce« fandt man utilstrækkelig, fordi den for let lod sig eftergjøre. Man besluttede da, efter Forslag af Konsulent Faber, at foreslaa Slagterierne at enes om at anvende et mere udarbejdet Mærke, fælles for alle, bestaaende af Ordene »Danish Produce«, indrammede i en Tegning, saaledes at det derved fremkomne Mærke lettere kunde gjenkjendes. Slagterierne gik dog ikke ind derpaa. Paa et Møde i Roskilde den 9. Marts vedtoges det vel af 12 Andels-Slagterier paa Sjælland og Lolland-Falster fremtidig at brænde alt prima Flæsk til Nordengland, og 11 andre Andels-Slagterier sluttede sig senere til Roskilde-Resolutionen. Men Mærkningen udføres paa den Maade, at Slagteriets Varemærke, naar dette benyttes og indeholder Ordet »Danish«, anses for tilstrækkeligt. I modsat Fald benyttes Ordene »Danish Produce« uden nogen Indramning. Ved Meddelelser til de større engelske Fagblade blev Kjøberne gjort bekendt med det vedtagne, saa at de fremtidig kunde sikre sig at faa dansk Flæsk. Man er i Manchester godt fornøjet med Resultatet.

9. Producenternes Mærke. Andels-Slagterierne har altsaa ikke ført Forslaget ud i Praxis. Da imidlertid det tidligere Underudvalg har foreslaaet Tanken taget op, skal der gives en Antydning af, hvorledes den, ved Anvendelsen af den nugældende danske Varemærkelovgivning, kunde realiseres, saaledes at der opnaaes det, som der sigtes til ved Underudvalgsforslagets § 3: »Mærket kan kun udleveres til og bruges af Producenter af dansk

Smør mod at de underskriver Betingelserne for Brugen af samme«.

Et Andelsmejeri kan lade et bestemt Mærke registrere for sig. Dette kan bestaa af en bestemt Tegning som Ramme udenom Ordene »Danish Produce« med eller uden Vedføjelse af Mejeriets Navn, men kan ogsaa bestaa af eller indeholde andre Mærker. Mejeriet kan derefter tillade andre Mejerier at benytte det indregistrerede Mærke — eventuelt med Forandring af det vedføjede Mejerinavn. Herved vilde imidlertid ingen Overdragelse af Varemærket finde Sted. Efter hvad tidligere er anført kan en saadan kun finde Sted under de særlige i Varemærkelovens § 8 angivne Betingelser. Under de her tænkte Forudsætninger er det derfor vedblivende kun det Mejeri, som har ladet Mærket registrere, der er raadig over dette og kan hævde Eneretten til det ad retslig Vej. At de andre Mejerier har faaet Tilladelse til at benytte Mærket, vil altsaa kun sige, at førstnævnte Mejeri har opgivet sin Ret til at drage dem til Ansvar for Benyttelsen af samme.

Som Følge deraf vil det være fornødent, at der træffes en Overenskomst indbyrdes mellem de interesserede Mejerier om Forholdets Ordning. Ved en saadan Overenskomst maa paa den ene Side Tilladelsen til at benytte Mærket tilsikres samtlige de kontraherende Mejerier, medens disse paa den anden Side maa sikre sig, at det Mejeri, for hvilket Mærket er registreret, ikke tillader andre at benytte dette, og at det er pligtig, naar saadant ønskes, at gjøre Ansvar gjældende overfor enhver, der uden Hjemmel benytter det. Af saadanne Varemærker, der anvendes som Fællesmærker, er flere registrerede, saaledes f. Ex. af Oldermændene for Hattemager- og Skomagerlaugene, som derefter har givet alle Medlemmer af Laugene Ret til at benytte dem. Det er en Ordning, som meget vel lader sig træffe, men som ikke kræver Statens Medvirken eller Indgriben og som kan træffes i Ly af den alt bestaaende Lovgivning.

Et andet Spørgsmaal er det, om Betydningen deraf vil blive videre stor. I saa Henseende skal der gøres opmærksom paa, at de Indvendinger, der kan gøres mod Brugen af »Danish Produce« maa gjælde i samme Grad om et saadant Fællesmærke, at Kjøberne af Mejeriernes Smør kan nægte at modtage det med Mærket paa, at Mærket kan skræbes af her i Landet eller i England, hvis Mellemandelen ønsker det fjernet, og at Kontrollen ikke bliver lettere eller Straf for Misbrug større ved et saadant Fællesmærke end ved Nationalitetsbetegnelsen »Danish Produce«.

Kjøbenhavn, i Oktober 1898.

Joh. Baune. Harald Faber. F. Friis.

C. Holbek. N. Larsen. H. Holten Nielsen.

Henry Rahlff. Th. R. Segelcke.

Bilag (se Side 202).

U
ndertegnede

(Anmelderens fulde Navn
eller Firma.)

(Anmelderens Nærings-
vej.)

(Anmelderens Postadresse
[Anmelderens Bopæl
eller ved Firmaer det
Sted, hvor Næringen
drives].)

(Beskrivelse af paagjæl-
dende Mærke samt,
naar Retten til Vare-
mærket kun skal om-
fatte visse Arter af
Varer, Angivelse af
disse Varearter.)

Nr. 4 og 5 gjælde kun for
Anmeldelser fra Ud-
lændinge og ville altsaa
ikke være at udfylde
i Anmeldelser fra Ind-
lændinge.)

anmelder herved til Indførelse i Varemærke-
Registret følgende Varemærke:

Hermed følger:

1. Afbildning af det ovennævnte Mærke paa holdbart Papir i 3 Exemplarer af ikke over 10 Centimeter (3,82 Tommer) i Højde og 15 Centimeter (5,74 Tommer) i Bredde.
2. To til Mærkets Trykning tjenlige Typer (Klicheer af samme Størrelse som Afbildningen).
3. 40 Kr. i Afgift for Registreringen og dens Bekjendtgjørelse.
4. Bevis for, at jeg
vi har opfyldt de Betingelser,
som i mit
vort Hjemland udfordres for at vinde Beskyttelse for samme Varemærke, nemlig Udskrift af vedkommende Register.
5. Min
Vor notarialiter attesterede Erklæring om,
at jeg
vi vedtager Sø- og Handelsretten i

Kjøbenhavn som Værneting for alle Sager, som
 angaa ovennævnte Varemærke, samt om, at
, boende

kan paa ^{mine}_{vore} Vegne modtage Søgmaal.

den

189 .

(Naar Anmeldelsen underskrives af en anden paa Anmelderens Vegne,
 udfyldes Anmeldelsen i Anmelderens eget Navn og underskrives
 »For N. N. ifølge Fuldmagt«; det angives i Anmeldelsen, at Fuld-
 magten medfølger.)